

Вплив коефіцієнта LCR на контроль за банківською ліквідністю

Павлюк О.О.

кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри міжнародних фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана

Актуальною залишається проблема платоспроможності та стабільності міжнародної банківської системи. Необхідним є застосування загальних принципів регулювання та методології банківських ризиків. Однією з ключових реформ Базельського Комітету є розвиток більш стійкого банківського сектору шляхом застосування коефіцієнта покриття ліквідності (LCR). Метою LCR є сприяння короткостроковій стійкості ризику ліквідності банків. Ця реформа буде істотно впливати на прибутковість та вимагати трансформації бізнес-моделі багатьох українських банків.

Ключові слова: банківський нагляд, Базельський комітет по банківському нагляду, угода Базель III, ризик ліквідності, коефіцієнт покриття ліквідності (LCR), високоякісні ліквідні активи.

Павлюк Е.А. ВЛИЯНИЕ КОЭФФИЦИЕНТА LCR НА КОНТРОЛЬ ЗА БАНКОВСКОЙ ЛИКВИДНОСТЬЮ

Актуальным остается проблема платежеспособности и стабильности международной банковской системы. Необходимым есть использование общих принципов регулирования и методологии банковских рисков. Одной из ключевых реформ Базельского Комитета является развитие более устойчивого банковского сектора путем применения коэффициента покрытия ликвидности (LCR). Целью LCR является содействие краткосрочной устойчивости риска ликвидности банков. Реформа будет существенно влиять на прибыльность и потребует трансформации бизнес-моделей многих украинских банков.

Ключевые слова: банковский надзор, Базельский комитет по банковскому надзору, соглашение Базель III, риск ликвидности, коэффициент покрытия ликвидности (LCR), высококачественные ликвидные активы.

Pavluk O.O. THE IMPACT OF LCR ON THE CONTROL OVER BANKING LIQUIDITY

The problem of payment ability and stability of the international banking system remains important. It is necessary to implement fundamental principles of regulation and methodology of banking risks. One of the Basel Committee's 1 key reforms to develop a more resilient banking sector: the Liquidity Coverage Ratio (LCR). The objective of the LCR is to promote the short-term resilience of the liquidity risk profile of banks. This reform will fundamentally impact profitability and require transformation of the business models of many banks of Ukrainian.

Keywords: banking supervision, Basel Committee on Banking Supervision, Basel III, liquidity risk, the Liquidity Coverage Ratio (LCR), high-quality liquid assets (HQLA).

Постановка проблеми. Під час світової фінансової кризи, яка почалася в 2007 році, особливо на ранніх стадіях, банки, незважаючи на достатній рівень капіталу, стикалися з труднощами забезпечення себе достатньо ліквідними активами. Криза торкнулася кожної країни і показала важливість ліквідності для належного функціонування фінансових ринків і банківського сектора. До кризи, ринки активів були мобільними і фінансування було легко доступним за низькими цінами. Різка зміна кон'юнктури ринку, показала, що проблема нестачі ліквідності може тривати протягом тривалого періоду часу і негативно впливати на банківську систему. Тому виникла необхідність дій центральних банків та Базельського комітету в галузі розробки спеціальних інструментів для підтримки функціо-

нування як грошових ринків так і фінансових установ. Банківська система України також зазнала вплив криз, які були пов'язані з ліквідністю. Однак, за останні роки не було проведено жодних досліджень впливу таких криз на банківський сектор, дослідження стану банків, які постраждали внаслідок кризи ліквідності, а також виявлення слабких місць в регулюванні банків, особливо в питаннях ліквідності. Тому, тема статті залишається актуальною для банківської системи України, особливо в контексті декларацій НБУ України про підвищення значень нормативів миттєвої ліквідності (Н4) для системно важливих банків не менше ніж на 30% з січня 2019 року.

Аналіз останніх досліджень. Базельський Комітет у 2008 році опублікував принципи управління ризиком ліквідності та нагляду

[10]. Ці принципи містять докладні рекомендації з управління ризиками та нагляду за ризиком ліквідності і повинні сприяти кращому управлінню ризиками в цій критичній області, але за умов, якщо є повна їх реалізація банками і наглядовими органами. Таким чином, Комітет буде продовжувати стежити за здійсненням наглядових органів для того, щоб банки дотримувалися цих основоположних принципів.

На додаток до цих принципів, Комітет розробив мінімальні стандарти для фінансування ліквідності. Ці стандарти були розроблені для досягнення двох окремих, але взаємодоповнюючих цілей. Перша мета полягає в тому, щоб сприяти короткостроковій стійкості профілю ризику ліквідності банку, гарантуючи, що він володіє достатніми високоякісними активами щоб пережити значний сценарій стрес, протягом одного місяця. Друга мета полягає в тому, щоб сприяти стійкості протягом більш тривалого часового горизонту за рахунок створення додаткових стимулів для банків, щоб фінансувати свою діяльність з більш стабільними джерелами фінансування на постійній основі. Для цієї мети було розроблено коефіцієнт чистого стабільного фінансування ліквідності (NSFR), який має часовий горизонт один рік і забезпечував стійку структуру термінів погашення активів і зобов'язань. Ці два стандарти складаються в основному з конкретних параметрів, які на міжнародному рівні «гармонізовані» з заданими значеннями. Певні параметри, однак, містять елементи, які можуть прийматися на розсуд національних органів для відображення особливостей певної юрисдикції. У цих випадках параметри повинні бути прозорими і чітко викладені в правилах кожної юрисдикції, щоб забезпечити ясність і в межах юрисдикції і на міжнародному рівні.

Регулювання ліквідності банківської системи України засобами НБУ здійснюються Постановою Правління НБУ № 615 від 17.09.2015 «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи» [11]. Що стосується пруденційного нагляду, то він здійснюється на підставі Постанови № 368 «Про затвердження інструкції регулювання банків в Україні» [12], шляхом встановлення нормативів миттєвої ліквідності (Н4), поточної ліквідності (Н5), короткострокової ліквідності (Н6). Ці показники вже досить тривалий час не змінювалися та не реформувалися.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ризик ліквідності комерційного банку – це міра невизначеності щодо спроможності банку забезпечити своєчасне виконання зобов'язань перед клієнтами шляхом перетворення активів у грошові кошти. Цей ризик є похідним від ризиків, пов'язаних із активними та пасивними операціями банку. Найпоширенішими інструментами вимірювання ризику ліквідності є структура активів і пасивів по термінах, а також система коефіцієнтів, що характеризують достатність високоліквідних активів. Коефіцієнт покриття ліквідності (the Liquidity Coverage Ratio – LCR) – це одна з ключових реформ Базельського комітету, яка була спрямована на розвиток більш стійкого банківського сектора. Метою LCR є сприяння короткостроковій стійкості банків ризику ліквідності шляхом забезпечення достатнього запасу невитрачених високоякісних ліквідних активів (high-quality liquid assets – HQLA). Ці активи можуть бути легко і негайно перетворені на фінансових ринках в грошові кошти для задоволення своїх потреб в ліквідності по стрес-сценаріям ліквідності протягом 30-ти календарних діб. LCR спрямовано на поліпшення здатності банківського сектора абсорбувати шоки, пов'язані з фінансово-економічними кризами, незалежно від їх джерела, тим самим знижуючи ризик переливу цих криз з фінансового сектора в реальний сектор економіки. Слід зауважити, що цей показник не був новизною в банківському регулюванні європейських країн. Наприклад, Голанський центральний банк вже вимагав від банків проводити такі розрахунки раніше. Тому, банки Голландії вже мають міцну короткострокову структуру ліквідності. Однак, труднощі, з якими стикаються деякі банки були пов'язані з провалами в основних принципах управління ризиками ліквідності. У відповідь на це, в якості основи структури ліквідності Базельським Комітетом були розроблені принципи ліквідності. Слід підкреслити, що стандарт встановлює LCR, як мінімальний рівень ліквідності для міжнародних банків. Банки повинні відповідати цьому стандарту, а також дотримуватися принципів ліквідності. У відповідності зі стандартами достатності капіталу Комітету, національні органи можуть встановлювати більш високі мінімальні рівні ліквідності, які відповідають ризикам ліквідності банків.

Коефіцієнт покриття ліквідності (LCR) визначає кількість невитрачених, високоякісних ліквідних активів, які як вважає уста-

нова може бути використано для компенсації чистого відтоку грошових коштів (операційний ризик ліквідності). Цей коефіцієнт передбачає короткостроковий (31 день) стрес – сценарій і можна математично виразити в наступній формулі:

$$\frac{\text{Запас високоякісних ліквідних активів (HQLA)}}{\text{Чистий відтік грошових коштів (30 днів)}} \geq 100\%.$$

За методологією LCR ґрунтується на традиційних підходах розрахунку «Коефіцієнта покриття» для внутрішнього використання банками для оцінки ризиків виникнення умовних подій ліквідності. Загальний чистий відтік грошових коштів за сценарієм повинен бути розрахований на 30 календарних днів у майбутньому. Стандарт вимагає значення цього показника повинно бути не нижче 100% високоліквідних активів. З метою визначення таких наглядові органи повинні здійснювати свою оцінку та враховувати не тільки переважуючі макрофінансові умови, а також розглянути прогнозні оцінки макроекономічних і фінансових умов.

Комітет як і раніше твердо переконаний в тому, що LCR є найважливішим компонентом комплексу реформ, запроваджених Базель III і, при їх здійсненні, допоможе забезпечити більш надійну і стійку банківську систему і вирішив передбачити поетапне введення LCR, аналогічно вимогам до достатності капіталу Базель III. Так, планувалося введення цього коефіцієнта на 1 січня 2015 року з мінімальним встановленим значенням на рівні 60% з подальшим підвищенням кожного року щоб досягти 100% на 1 січня 2019 г.

Таблиця 1
Графік введення LCR (за даними Базельського Комітету)

	1 січня 2015	1 січня 2016	1 січня 2017	1 січня 2018	1 січня 2019
Min LCR	60%	70%	80%	90%	100%

Важливим є аналіз причин, якщо LCR впав нижче 100%, які можуть бути пов'язані із загальною кредитно-фінансовою ситуацією, наявністю відповідних ринкових умов, які впливають на стан ліквідності кредитних і фінансових ринків і які можуть зачіпати окремі банки або всі установи, незалежно від їх власного стану. Зниження цього коефіцієнта пов'язано з загальною діяльністю банку, в тому числі і з ризик профілем банку, а саме

позиції банку щодо виконання наглядових вимог, управління внутрішніми системами ризик-менеджменту.

LCR складається з двох компонентів: вартості акцій HQLA в стресових умовах та сумарного чистого відтоку грошових коштів протягом наступних 30-ти календарних днів. Активи вважаються HQLA, якщо вони можуть бути легко і відразу конвертовані в грошові кошти за невелику плату або без втрати вартості.

Активи, які є менш ризикованими (мають низький рівень інфляції та деноміновані в конвертованій валюті), як правило, мають більш високу ліквідність. Це в свою чергу залежить від стану кредитоспроможності емітента, що впливає на ліквідність активів. Активи з більш стандартизованими, однорідними і простими структурами мають тенденцію бути більш взаємозамінними, на відміну від екзотичних продуктів, що також сприяє ліквідності. Активи, випущені фінансовими інститутами, більш імовірно, будуть неліквідними в періоди стресу ліквідності в банківському секторі.

Основною характеристикою активів є включення до торгів біржі, що впливає на прозорість активу. Є дві категорії активів, які можуть бути включені до запасів. Активи першого рівня можуть бути включені без обмеження, в той час як активи другого рівня можуть відповідати тільки 40% запасу.

Активи першого рівня, це: монети та банкноти, резерви центрального банку (в тому числі обов'язкові резерви), ринкові цінні папери, що представляють вимоги, або гарантії держав, центральних банків, Банку міжнародних розрахунків, Міжнародного валютного фонду, Європейського центрального банку та Європейського співтовариства. Вони відповідають наступним умовам: їм присвоєно значення 0% ризик-вагів при стандартизованому підході Basel II для кредитного ризику; вони торгуються в великих, глибоких і активних ринках репо та характеризуються низьким рівнем концентрації; мають підтверджений статус в якості надійного джерела ліквідності на ринках (РЕПО або продажу) навіть під час стресових ринкових умов. Структура ліквідності Базель III використовує категоризацію учасників ринку, які застосовуються в угоді Базель II.

Активи другого рівня можуть включати будь-які активи, які дозволені наглядовими органами і можуть бути включені в запас HQLA, за умови дотримання вимоги, що вони становлять не більше 40% від загального запасу. Це – ринкові цінні папери, що представляють

вимоги або гарантії держав, центральних банків, держсектора або багатосторонніх банків розвитку, які задовольняють всім наступним вимогам: присвоєно ваговий коефіцієнт ризику 20% в рамках стандартизованого підходу Базель II для кредитного ризику, торгуються на великих, глибоких і активних ринках репо, які характеризуються низьким рівнем концентрації та існує доведена статистика про те що ці активи виступають якості надійного джерела ліквідності на ринках, навіть в умовах кризи (тобто максимальне зниження ціни не перевищує 10%). А також, корпоративні боргові цінні папери (в тому числі комерційні папери) і покриті облігації (у разі корпоративних боргових цінних паперів: чи не випущені фінансовою установою або будь-який з його афілійованих осіб; в разі забезпечених облігацій: чи не випущені самим банком або будь-якою з його афілійованих осіб). Також мають довгостроковий кредитний рейтинг від визнаного зовнішнього інституту оцінки кредитоспроможності, щонайменше, AA-, або якщо не мають такої кредитної оцінки, то внутрішньо оцінюється як такий, що немає ймовірності дефолту (PD) і що відповідає кредитному рейтингу AA-. Ці активи торгуються на великих, глибоких і активних ринках репо, які характеризуються низьким рівнем концентрації і мають підтверджену статистику, що вони виступають в якості надійного джерела ліквідності на ринках навіть в умовах кризи на ринку: тобто максимальне зниження цін протягом 30 днів протягом відповідного періоду сильної нестачі ліквідності не більше 10%. У разі розходження в значенні рейтингів, різних рейтингових компаній, рейтинг повинен бути визначений відповідно до методики, яка використовується в стандартизованому підході Basel II для кредитного ризику.

Деякі додаткові активи можуть бути включені до 2-го рівня на розсуд національних органів. При виборі таких активів наглядові органи повинні забезпечити, щоб вони повністю відповідали спеціальним кваліфікаційним критеріям, а також повинні забезпечити, щоб банки мали відповідні системи і заходи для моніторингу і контролю за потенційними ризиками (наприклад, кредитні та ринкові ризики), до яких банки можуть бути схильні при утриманні цих активів. Наглядові органи можуть також включати до складу Рівня 2 додатковий клас активів. Ці активи повинні складати не більше 15% від загального запасу HQLA. Банки здійснюють зниження поточної ринкової вартості кожного активу рівня 2B, що

знаходяться в загальних запасах високоліквідних активів. Рівень 2B може бути представлений наступними активами: іпотечними цінними паперами (RMBS), які можуть бути включені в рівень 2b, за умови 25% зниження поточної ринкової вартості і якщо ці папери не випускаються самим банком, або будь-якою з його афілійованих установ, мають довгостроковий кредитний рейтинг від визнаного рейтингового агентства AA або вище, або за відсутності довгострокового рейтингу мають короткостроковий рейтинг еквівалентний за якістю довгостроковому рейтингу; торгуються в великих, глибоких і активних грошових або репо ринках і характеризуються низьким рівнем концентрації, а також мають доведену статистику, що виступають в якості надійного джерела ліквідності на ринках навіть в умовах кризи і максимальне зниження ціни, що не перевищують 20%. Базовий пул таких активів обмежений і не може містити структуровані продукти.

Корпоративні боргові цінні папери (в тому числі комерційні папери), які задовольняють всі з наступних умов можуть бути включені до рівня 2B, за умови 50% зниження вартості ринкової ціни:

- не видається фінансовою установою або будь-якою з його афілійованих установ;

- мають довгостроковий кредитний рейтинг від визнаного рейтингового агентства між A + і BBB-, або при відсутності довгострокового рейтингу, в короткостроковий рейтинг еквівалентний за якістю довгостроковому рейтингу; або якщо не мають кредитної оцінки визнаним агентством, то внутрішньо оцінюється як такий що має оцінку PD (probability of default) що відповідає кредитному рейтингу між A + і BBB-;

- торгуються на великих, глибоких і активних грошових ринках та ринках репо, що характеризуються низьким рівнем концентрації;

- мають підтверджену статистику, що виступають в якості надійного джерела ліквідності на ринках навіть в умовах кризи і максимальне зниження ціни не перевищує 20%.

Звичайні акції, які задовольняють всі з наступних умов можуть бути включені до рівня 2b, за умови 50% зниження ринкової вартості:

- не випущені фінансовою установою, або будь-якою з його афілійованих установ;

- торгуються на біржі;

- входять до складу основного фондового індексу в домашній юрисдикції, або де

ризик ліквідності приймається, відповідно до рішення керівника в тій юрисдикції, де індекс знаходиться;

- номіновані в національній валюті домашньої юрисдикції банку, або у валюті країни, в якій ризик ліквідності банку;

- торгуються на великих, глибоких і активних ринках репо, які характеризуються низьким рівнем концентрації;

- мають підтверджену статистику, що виступають в якості надійного джерела ліквідності на ринках (РЕПО або продажу) навіть в умовах кризи на ринку, тобто максимальне зниження ціни акцій не перевищує 40% протягом відповідного періоду.

Короткостроковий коефіцієнт ліквідності LCR та інструменти його моніторингу повинні застосовуватися до всіх міжнародних банків на консолідованій основі, але можуть бути використані для інших банків для забезпечення більшої узгодженості та рівних умов між внутрішніми і транскордонними банками.

Для вимірювання ризику ліквідності українські банки використовують структуру активів і пасивів, побудовану з урахуванням термінів операції по кожній валюті. Для оцінки ризику ліквідності будується календар грошових потоків – розклад платежів по відсотках і основній сумі боргу. Він схожий на календар переоцінки, що використовується для контролю процентного ризику, з тим виключенням, що в останньому основне значення має дата зміни ціни, в календарі грошових потоків акцент зроблений на дату виплати відсотків і основної суми боргу. З метою контролю за станом ліквідності банків Національний банк установлює такі нормативи ліквідності: миттєвої ліквідності (Н4), поточної ліквідності (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6).

Норматив миттєвої ліквідності (Н4) визначається як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку. Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг високоліквідних активів для забезпечення виконання поточних зобов'язань протягом одного операційного дня і розраховується з урахуванням сальдо за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків.

Норматив миттєвої ліквідності визначається як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку, тобто встановлює мінімально необхідний обсяг високоліквідних активів для забезпечення виконання поточних зобов'язань протягом одного операційного дня. Цей показник розра-

ховується з урахуванням сальдо за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків.

Норматив поточної ліквідності (Н5) визначається як співвідношення активів з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) до зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно).

Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг активів банку для забезпечення виконання поточного обсягу зобов'язань протягом одного календарного місяця і розраховується з урахуванням сальдо розміщених і залучених коштів за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків та за міжбанківськими кредитами/депозитами, що розміщені в інших банках та отримані від інших банків.

Норматив короткострокової ліквідності (Н6) визначається як співвідношення активів до зобов'язань з кінцевим строком погашення до одного року. Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг активів для забезпечення виконання своїх зобов'язань протягом одного року і розраховується з урахуванням сальдо розміщених і залучених коштів: за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків; за міжбанківськими кредитами/депозитами, що розміщені в інших банках та отримані від інших банків. Слід зауважити, що ці показники не змінювалися та не реформувалися докорінно, хоча банківська система пройшла через кризи, які були пов'язані з ліквідністю. Нові вимоги до капіталу банків затверджені постановою Правління НБУ від 12.05.2015 № 312 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» [14]. З січня 2019 року для системно важливих банків встановлюються значення нормативів миттєвої ліквідності (Н4) – не менше 30%, максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) – не більше 20%.

Висновки дослідження. Базельські інструменти регулювання ліквідності, зокрема, коефіцієнт Liquidity Coverage Ratio (LCR), слугує на меті надавати банкам оцінку про достатню кількість високоякісних ліквідних активів, щоб витримати стресовий сценарій створення буфера ліквідності, який визначається регулюючими органами та зважаючи на необхідність реформування методології оцінки ризику ліквідності. Таким чином, 30-денний коефіці-

ент LCR націлений на забезпечення коротко-строкової стійкості до потенційних розривів ліквідності. При кризових явищах та підсиленні контролю регулюючих органів, слабким банкам складніше забезпечувати створення буферів ліквідності, підсилення яких впливає на зниження ризику банкрутства.

Банківська система України потребує відновлення шляхом запуску механізмів кредитування, а також підвищення довіри населення до банків. Оскільки, протягом останніх років

багато банків зазнали банкрутства, то необхідним є проведення дослідження для визначення скільки банків постраждало внаслідок кризи ліквідності з метою визначення слабких місць регулювання та етапів поступового запровадження рекомендацій Базельського Комітету, які повинні мати стимулюючий ефект. Цим та іншим питанням регулювання банківських ризиків та банківської ліквідності зокрема, планується присвятити наступні дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Базельський комітет банківського нагляду, Третя базельська угода (Third Basel Accord). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org>.
2. Directives 2006/48/EC of the European Parliament and of the Council of 14 June 2006 on the capital adequacy investment firms and credit institutions. [Електронний ресурс] The European Parliament and the Council. – 2006. – Режим доступу ресурсу: ec.europa.eu/finance/bank/regcapital/index_en.htm.
3. Directives 2006/49/EC of the European Parliament and the Council . The capital adequacy of investment firms and credit institutions [Електронний ресурс] The European Parliament and the Council. – 2006. – Режим доступу: www.eur-lex.europa.eu.
4. Directive 2013/36/EU on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms (CRD IV) [Електронний ресурс] The European Parliament and the Council. – 2006. – Режим доступу: ec.europa.eu/finance/bank/regcapital/legislation-in-force/index_en.htm.
5. Directive 93/6/EEC of 15 March 1993 on the capital adequacy of investments firms and credit institutions. [Електронний ресурс] The European Parliament and the Council. – 2006. – Режим доступу: ec.europa.eu/finance/bank/regcapital/legislation-in-force/index_en.htm.
6. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс] // Постанова Правління НБУ № 391 від 18.06.2015. – 2015. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/docscatalog.
7. Методологические аспекты управления банковскими рисками. Финансовый менеджмент. – 2001. – № 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dis.ru/fm/arhiv/2001/1/2.html>.
8. Постанова Правління НБУ № 361 «Про схвалення методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України» [Електронний ресурс]. – 2004. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/docscatalog.
9. Постанова Правління НБУ № 104 «Методичні вказівки з інспектування банків. Система оцінки ризиків» [Електронний ресурс]. – 2004. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/docscatalog.
10. Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision [Електронний ресурс]. – 2008. – Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs144.htm>.
11. Постанова Правління НБУ № 615 від 17.09.2015 «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи» [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.
12. Постанова Правління НБУ № 368 від 28.08.2001 «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» [Електронний ресурс]. – 2001. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/docscatalog/document.
13. Постанова Правління НБУ № 364 від 17.09.2012 «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу» / [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12>.
14. Постанова Правління НБУ № 312 від 12.05.2015 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12>.
15. Regulation (EU) № 575/2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms (CRR). [Електронний ресурс] The European Parliament and the Council. – 2006. – Режим доступу: ec.europa.eu/finance/bank/regcapital/legislation-in-force/index_en.htm/.